

**ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA
PROJEKTU SPECIFICKÉHO VÝZKUMU NA ROK 2012 – ZAKÁZKA Č. 2115**

Název projektu: Mediální výchova v současné rodině – vize či realita?

A) Specifikace řešitelského týmu

Odpovědný řešitel: Mgr. Leona Stašová, Ph.D.

Studenti magisterského studia na PdF UHK:

Bc. Tereza Adámková (ID 22974)

Bc. Veronika Daňková (ID 22408)

Bc. Jaroslav Jackmann (ID 22571)

Bc. Radka Prokopová (ID 22683)

Bc. Adéla Honzlová (ID 22674)

Bc. Adriana Molínová (ID 22316)

Další výzkumní pracovníci: Mgr. Iva Junová, Ph.D.

B) Celková částka přidělené dotace: 109 000,- Kč

C) Stručný popis při řešení projektu:

Cílem výzkumného projektu bylo zmapovat stav, převažující styly a používané nástroje mediální výchovy v českých rodinách s dětmi ve věku 6 – 15 let. Součástí této analýzy byla snaha o analýzu postojů současných rodičů k mediální výchově jako takové, k problémům a otázkám, které jejich působení provázejí. Vzhledem k tomu, že tato problematika u nás dosud není příliš zmapovaná, počátek řešení problematiky provázela též analýza dostupných zahraničních textů.

Poté bylo připraveno výzkumné šetření prostřednictvím dotazníku vlastní konstrukce. Vzhledem k tomu, že objektem analýzy byly rodiny s dětmi ve věku 6 – 15 let, byly připraveny dvě varianty dotazníků – pro rodiče a pro děti. Dotazníky obsahovaly jak identické položky formulované pro rodiče i pro děti, tak i některé specifické otázky, které se vztahovaly pouze k cílové skupině respondentů. Voleny byly otázky uzavřené i otevřené a měly pokrýt následující škálu dílčích výzkumných otázek:

- Je mediální výchova součástí současné výchovy v rodině s dětmi ve věku 6 – 15 let?
- Jaké cíle v mediální výchově současní rodiče sledují?
- Jak se liší styly mediální výchovy v dnešních rodinách?
- Podle jakých kritérií rodiny (rodičů/dítěte) se odlišují typy mediální výchovy v rodině?
- Jakými prostředky se mediální výchova v rodině realizuje?
- Co lze v obsahu mediální výchovy v současné rodině nalézt?
- Jak aktivní jsou současní rodiče při realizaci mediální výchovy?
- Kdo je v rodině hlavním aktérem mediální výchovy?
- Jsou rodiče ve svých postojích k mediální výchově převážně jednotní?
- Jsou si rodiče vědomi vlastní odpovědnosti za mediální výchovu svých dětí?
- Jsou si vědomi rizik spojených s nevhodným používáním médií v rodinném prostoru?
- Jak tato rizika hodnotí?
- Jak ovlivňuje osobnost dítěte mediální výchovu rodičů?

Dotazníky byly připraveny v tištěné podobě a prostřednictvím studentů KSocP distribuovány do rodin. Výběr respondentů probíhal kvótní cestou, hlavním kritériem pro výběr rodiny byl věk dítěte. Celkem bylo osloveno 600 rodin, získáno bylo 1034 vyplněných dotazníků od rodičů a 564 dotazníků od dětí. S dětmi v nižších věkových kategoriích probíhal sběr dat prostřednictvím rozhovoru a odpovědi byly zaznamenávány do dotazníků. Z řad rodičů se nepodařilo vždy získat odpovědi od obou rodičů – otce i matky – a to z důvodu neúplných rodinných soužití nebo neochoty odpovídat na tyto otázky především na straně otců.

Získaný soubor tvoří zajímavou a poměrně rozsáhlou datovou základnu informací o současných rodinách, kterou je možné využít k analýze různých aspektů mediální výchovy v rodině, ale i pohledům na fungování současných rodin z hlediska jejich životního stylu a trávení volného času. Sběr dat ukázal též na citlivost studia problematiky výchovy v dnešních rodinách. Výchova v rodině je vnímána rodiči jako záležitost převážně soukromá, i když se realizuje v prostoru veřejném a v intencích určité právní regulace.

Vyplněné dotazníky byly dále kódovány a zpracovány prostřednictvím softwarové aplikace SPSS. Statistická analýza nejprve postihla samostatně skupinu respondentů z řad rodičů, poté z řad dětí a v poslední fázi byla věnována pozornost komparaci odpovědí na identické otázky u dětí a jejich rodičů. Otevřené otázky byly analyzovány kvalitativní cestou. Výsledky byly zpracovávány a publikovány průběžně v průběhu roku tak, jak se dařilo výsledky zpracovávat. Prvním výstupem bylo publikování dílčích výsledků na konferenci Dilemata sociální pedagogiky v postmoderním světě v Brně v dubnu 2012. Další výstupy jsou popsány v bodě D závěrečné zprávy.

D) Splnění kontrolovatelných výsledků řešení:

1) Přednesení **příspěvku na evropské konferenci** „Dilemata sociální pedagogiky v postmoderním světě“ a **publikování příspěvku v elektronickém sborníku**. (viz výpis z OBD)
Název příspěvku Junová, I., Stašová, L., Daňková, V. Mediální výchova v rodině v kontextu sociální pedagogiky. In *Dilemata sociální pedagogiky v postmoderním světě*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2012. s. 433 - 438
ISBN 978-80-87182-27-7

2) ^{RIV} Přednesení **příspěvku na mezinárodní konferenci** 8th WSEAS International Conference on Educational Technologies (EDUTE '12) a jeho **publikování ve sborníku z konference**. (viz výpis z OBD)
Název příspěvku: Stašová, L., Junová, I., Adámková, T. Electronic Media in the Environment of the Contemporary Households and Families. In *Educational technologies (EDUTE '12): proceedings of the 8th WSEAS international conference*. Athens: WSEAS, 2012. s. 111 - 116.
ISBN 978-1-61804-104-3

3) Přednesení **příspěvku na konferenci** Socialia 2012 konané v Hradci Králové ve dnech 4. – 5. 9. 2012 a **předání příspěvku k publikování**. Zatím v tisku.
Název příspěvku: Molínová, A., Stašová, L. Preventivní působení rodičů v oblasti médií

4) Publikování **článku v časopise** Rodinný život.
Název textu: Cmarová, L. Prokopová, R., Mediální výchova v rodině – viz či realita. Výsledky výzkumu. In *Rodinný život 4/2012*. s. 23 - 25

5) ^{RIV} Příprava **textu pro recenzovaný časopis** Studia Paedagogica 1, 2013 s monotematickým názvem Dobro a zlo ve výchově.
Název textu: Jackmann, J. Nové myšlení internetové generace

6) ^{RIV} Příprava **textu** pro další vydání **recenzovaného časopisu** Studia paedagogica v roce 2013 k problematice mediální výchovy v rodině. Přesný název a obsah je zatím diskutován s editory tak, aby vyhovoval potřebám časopisu a výsledkům výzkumu projektu.
Předpokládaný název: Honzlová, A., Junová, I., Stašová, L. Mediální výchova v rodině a ve škole

Všichni studenti z řad spoluřešitelů se podíleli a podílejí na přípravě publikačních výstupů z projektu. Výsledky z projektu budou též zařazeny do obsahu výuky předmětů Sociální pedagogika, Sociologie dětí a mládeže a Sociologie rodiny. Výsledky výzkumu a poznatky z mapování současných rodin budou též využity při realizaci výzkumu k životnímu způsobu současných rodin, který proběhne v rámci projektu ESF na UHK *Rozvoj a podpora multidisciplinárního vědeckovýzkumného týmu na UHK pro stadium současné rodiny*.

E) Přehled realizovaných výdajů:

Položka	Plánováno (před navýšením prostředků)	Skutečně čerpáno
Materiálové náklady	12 300	13 169,50
Kancelářské zboží	7 800	8 748
Odborná literatura	3 000	3 030,50
WD Passport	1 500	1 391
OON	48 000	56 810
Stipendia studentů	48 000	56 810
Služby	5 000	5 000
Jazyková korektura textu v cizím jazyce pro zahraniční konferenci	5 000	5 000
Cestovné	40 800	34 037,45
Konferenční poplatky zahraniční (konference EDUTE '12)	15 000	14 113
Cestovné zahraniční (letenka, ubytování, stravné)	20 000	19 749
Kurzové ztráty	-	175,45
Kurzové zisky	-	-12
Cesty a konferenční poplatky tuzemské	5 800	-
Celkem	106 100	109 017,15
		Přečerpáno 17,15

Původně přidělená výše dotace činila 108 000,- Kč. V září 2012 byla dotace navýšena ještě o 1000,- Kč na částku 109 000,- Kč. V průběhu řešení projektu bylo požádáno o změnu struktury rozpočtu ve prospěch stipendií studentů na úkor původně plánované účasti na další domácí konferenci, kterou nebylo možné realizovat.

Odůvodnění realizovaných nákladů:

Materiálové náklady

Finance byly využity na nákup odborné literatury ke studované problematice, nákup WD Passportu k zálohování dat a práci s výstupy a kancelářské zboží využitě pro dotazníkové šetření, zpracování jeho výstupů a publikačních výsledků.

OON

Finanční zdroje byly využity na stipendia studentům. Tito se podíleli na všech částech řešení projektu, od tvorby dotazníkového šetření, zpracování podnětů ze zahraničních publikačních zdrojů, přes realizaci výzkumu, kódování dotazníků, zadávání dat do programu SPSS, zpracování dat až po zpracování textů k publikování. Výše stipendia se pohybovala v průměru 9 000 – 10 000,- Kč na studenta.

Služby

Finance v této položce byly využity na úhradu překladu a jazykové korektury textu v angličtině pro zahraniční konferenci EDUTE '12. Tento publikační výstup chová naději na zařazení do RIV a následné bodové hodnocení.

Cestovné

Finance na cestovné byly využity pro úhradu nákladů spojených s účastí na konferenci WSEAS EDUTE '12, která se konala 1. – 3. 7. 2012 v Portu, Portugalsko. Jednalo se o úhradu konferenčního poplatku, letenky, ubytování a stravného.

F Přílohy:

1) Výpis z OBD

2) Text příspěvku Junová, I., Stašová, L., Daňková, V. Mediální výchova v rodině v kontextu sociální pedagogiky. In *Dilemata sociální pedagogiky v postmoderním světě*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2012. s. 433 - 438
ISBN 978-80-87182-27-7

3) Text příspěvku Stašová, L., Junová, I., Adámková, T. Electronic Media in the Environment of the Contemporary Households and Families. In *Educational technologies (EDUTE '12): proceedings of the 8th WSEAS international conference*. Athens: WSEAS, 2012. s 111 - 116.
ISBN 978-1-61804-104-3

4) Text příspěvku Molínová, A., Stašová, L. Preventivní působení rodičů v oblasti médií. Socialia 2012 – v tisku

5) Text příspěvku Cmarová, L. Prokopová, R., Mediální výchova v rodině – viz či realita. Výsledky výzkumu. In *Rodinný život 4/2012*. s. 23 - 25

6) Vyúčtování dotace - výpis z Magionu

Hradec Králové 3. 1. 2013

Export z OBD dne 2013.01.02-15:27

ID publikace:	43866905	
Lit. Forma:	D_ČLÁNEK VE SBORNÍKU	
Rozšíření LiF:	D_Článek ve sborníku	
Titul:	Electronic Media in the Environment of the Contemporary Households and Families	Uložený
Autoři:	Leona Stašová (Prac.: 1280); Iva Junová (Prac.: 1280); Tereza Adámková (Prac.: 1900);	
Rok publikace:	2012	
<hr/>		
ID publikace:	43867404	
Lit. Forma:	D_ČLÁNEK VE SBORNÍKU	
Rozšíření LiF:	D_Článek ve sborníku	
Titul:	Mediální výchova v rodině v kontextu sociální pedagogiky	Uložený
Autoři:	Leona Stašová (Prac.: 1280); Iva Junová (Prac.: 1280); Veronika Daňková (Prac.: 1900);	
Rok publikace:	2012	
<hr/>		